

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2026/002/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2026 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: Х.Женисбек
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: У.Ербол
Утас: 99425121 Цахим хаяг: Erbolu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

Товчилсон үгийн жагсаалт	3
1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	Error! Bookmark not defined.
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	Error! Bookmark not defined.
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	Error! Bookmark not defined.
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	Error! Bookmark not defined.
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	Error! Bookmark not defined.
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө	Error! Bookmark not defined.
3.4.2 Авлага	Error! Bookmark not defined.
3.4.3 Урьдчилгаа	Error! Bookmark not defined.
3.4.4 Бараа материал	Error! Bookmark not defined.
3.4.5 Бусад эргэлтийн хөрөнгө	Error! Bookmark not defined.
3.4.6 Үндсэн хөрөнгө	Error! Bookmark not defined.
3.4.7 Өр төлбөр	Error! Bookmark not defined.
3.4.8 Засгийн газрын хувь оролцоо	Error! Bookmark not defined.
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	Error! Bookmark not defined.
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	Error! Bookmark not defined.
3.5.3 Нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл	Error! Bookmark not defined.
4.2 Материаллаг байдал	Error! Bookmark not defined.
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	Error! Bookmark not defined.
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	Error! Bookmark not defined.
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	15
5.1. Сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн талаар:	15
5.2. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын дүнгийн талаар:	16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ХХС	Хоршоо хөгжүүлэх сан
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг, Утас/Факс: (976) 7042-2954 E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn	НОГООННУУР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА М. ТИЛЕУЖАН ТАНАА
<p>2026.03.25 № 377 танай _____-ны № _____-т</p>	
Хязгаарлалттай дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p> <p>Дүгнэлтийн үндэслэл</p> <p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p> <p>Сумын ЗДТГ нь баталсан орон тоог хэтрүүлж цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардалд 91.5 сая төгрөг зарцуулсан, өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг биелүүлээгүй, сумын ИТХ нь батлагдсан орон тоог хэтрүүлж 18.2 сая төгрөг зарцуулсан нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан ба толилуулга, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.</p> <p>Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 6.4.8, 16 дугаар зүйлийн 16.5.3, 16.5.9, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3 дахь заалтуудыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлагналын "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.</p>	
832605000430	

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2025 онд 2,996.0 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 2,535.2 сая төгрөг зарцуулж, 84.6 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан. Орон нутгийн суурь орлогод 1,100.6 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээс гүйцэтгэлээр 1,181.6 сая төгрөгийн орлого төвлөрч, төлөвлөгөө нь 7.4 хувиар давж биелэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОРЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

8317144071
БЮА0074 9007245

Х.ЖЕНИСБЕК

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	783,876,152.03	629,003,496.75
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	504,299,395.53	428,903,284.38
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	504,299,395.53	428,903,284.38
3121	Төгрөг	504,299,395.53	428,903,284.38
31211	Төрийн сангийн харилцах	498,821,294.53	428,885,365.77
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	5,478,101.00	17,918.61
33	АВЛАГА	172,722,969.00	115,208,022.84
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	9,046,970.00	130,989.00
335	Бусад авлага	-	7,878,475.84
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	7,878,475.84
336	Зээлийн авлага	163,675,999.00	107,198,558.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	163,675,999.00	107,198,558.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	163,675,999.00	107,198,558.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	106,853,787.50	84,892,189.53
351	Түүхий эд материал	13,263,110.00	12,520,118.61
35130	Эм боох материал	13,263,110.00	12,520,118.61
354	Хангамжийн материал	73,490,677.50	72,372,070.92
35420	Аж ахуйн материал	50,649,673.00	55,037,773.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	6,176,244.50	669,537.92
35470	Бусад хангамжийн материал	16,664,760.00	16,664,760.00
35600	Мал амьтад	20,100,000.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,051,596,071.82	3,912,820,953.38
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	14,664,500.00
373	Урт хугацаат зээл	-	14,664,500.00
37330	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт-зам, гүүр	-	14,664,500.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,051,596,071.82	3,898,156,453.38
392	Биет хөрөнгө	4,044,168,313.95	3,890,913,343.27
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	947,275,974.00	945,775,974.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(181,389,331.00)	(217,529,274.16)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	575,572,289.00	544,887,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(224,659,956.62)	(251,140,366.58)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	241,274,193.00	320,244,408.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(118,868,151.86)	(109,757,634.17)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	96,372,736.00	75,204,648.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(60,890,531.34)	(41,461,339.14)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	4,714,423,332.10	4,726,901,590.10
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,946,575,839.33)	(2,102,212,163.71)
39217	Ном	1,633,600.00	-
393	Биет бус хөрөнгө	7,427,757.87	7,243,110.11
39301	Програм хангамж	3,279,639.00	3,279,639.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,383,881.13)	(1,822,528.89)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,532,000.00	5,786,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,835,472,223.85	4,541,824,450.13
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	41,109,610.00	188,288,887.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	41,109,610.00	188,288,887.00
413	Өглөг	41,109,610.00	188,288,887.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	4,533,951.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	9,675,455.00
4136	Бусад өглөг	41,109,610.00	174,079,481.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	41,109,610.00	174,079,481.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,794,362,613.85	4,353,535,563.13
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,794,362,613.85	4,353,535,563.13
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	837,887,694.44	837,887,694.44
51101	Өмч: - төрийн	837,887,694.44	837,887,694.44
512	Хуримтлагдсан үр дүн	3,071,487,609.27	2,643,744,458.55
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,783,009,453.49	3,084,181,205.27
51220	Тайлант үеийн үр дүн	288,478,155.78	(440,436,746.72)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	884,987,310.14	871,903,410.14
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,835,472,223.85	4,541,824,450.13

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,245,219,062.77	2,836,360,595.53
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,308,183,587.77	1,167,506,700.44
110	Орлогын албан татвар	1,086,122,733.91	951,571,461.44
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	1,160,036,889.79	1,059,470,541.24
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	718,403,294.25	854,541,202.06
110002	Үйл ажиллагааны орлого	403,212,513.54	2,908,536.19
110003	Хөрөнгийн орлого	37,727,114.00	201,887,682.99
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	693,968.00	133,120.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(73,914,155.88)	(107,899,079.80)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(73,914,155.88)	(107,899,079.80)
113	Хөрөнгийн албан татвар	14,437,612.86	20,932,641.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,885,092.86	4,391,141.00
113002	Бууны албан татвар	2,820,000.00	1,810,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	9,732,520.00	14,731,500.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	207,623,241.00	195,002,598.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	42,270,856.00	38,258,840.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	41,453,756.00	37,878,840.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	817,100.00	380,000.00
1181	Газрын төлбөр	7,099,661.00	3,428,799.00
118101	Газрын төлбөр	7,099,661.00	3,428,799.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	158,252,724.00	153,314,959.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	3,911,300.00	4,082,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	154,341,424.00	149,232,959.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	561,454,032.00	333,714,952.93
120	Нийтлэг татварын бус орлого	561,454,032.00	333,714,952.93
120002	Хүүгийн орлого	487,414.00	-
120003	Торгуулийн орлого	10,253,068.00	13,647,000.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	65,883,500.00	612,736.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	65,883,500.00	612,736.00
120009	Бусад орлого	5,044,000.00	496,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	463,286,050.00	281,445,216.93
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	16,500,000.00	37,514,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,375,581,443.00	1,335,138,942.16
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	12,490,568.00	10,571,456.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,000,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	6,480,506.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,490,568.00	4,090,950.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,334,735,991.00	1,286,874,700.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	596,864,800.00	675,000,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	737,871,191.00	611,874,700.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	28,354,884.00	37,692,786.16
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	28,354,884.00	37,692,786.16
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,311,708,176.00	3,272,557,076.53
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,311,708,176.00	2,450,793,255.33
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,176,487,878.00	2,434,393,255.33
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,115,522,191.00	1,243,226,107.74
210101	Үндсэн цалин	628,817,335.00	589,939,853.00
210102	Нэмэгдэл	395,597,856.00	491,232,158.74
210104	Урамшуулал	21,107,000.00	77,493,389.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	70,000,000.00	84,560,707.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	131,803,522.00	157,856,544.26
210201	Тэтгэврийн даатгал	92,642,222.00	108,779,544.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,790,300.00	12,269,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,895,200.00	6,134,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,895,200.00	6,134,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,580,600.00	24,538,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	232,364,217.00	258,687,109.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	45,030,561.00	58,570,748.00
210302	Түлш, халаалт	186,333,656.00	195,038,186.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	5,078,175.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	87,792,281.00	94,317,042.58
210401	Бичиг хэрэг	5,345,963.00	4,575,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	77,192,418.00	82,522,757.58
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,782,000.00	6,404,585.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	366,900.00	613,900.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	105,000.00	-
2105	Нормативт зардал	996,800.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	996,800.00	-

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,850,299.00	18,543,408.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,350,000.00	656,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	15,900.00
210604	Урсгал засвар	26,500,299.00	17,871,508.00
2107	Томилолт, зочны зардал	13,575,350.00	6,802,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,575,350.00	6,802,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	38,042,437.00	79,674,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,868,500.00	78,200,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	521,987.00	58,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,000.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	142,450.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	760,000.00	1,373,200.00
210807	Газрын төлбөр	128,400.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	44,300.00	42,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	528,540,781.00	575,286,843.75
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,294,827.00	141,513,674.10
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,037,500.00	928,600.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	407,208,454.00	432,844,569.65
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	135,220,298.00	16,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	135,220,298.00	16,400,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	67,348,000.00	3,400,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	66,821,298.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,051,000.00	13,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	821,763,821.20
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	821,763,821.20
221001	Их засвар	-	821,763,821.20
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	933,510,886.77	(436,196,481.00)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	645,032,730.99	4,240,265.72
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	645,032,730.99	
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө		4,240,265.72
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(645,032,730.99)	(4,240,265.72)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	288,478,155.78	(440,436,746.72)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,797,881,192.77	2,583,488,515.60
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,308,183,587.77	1,167,506,700.44
110	Орлогын албан татвар	1,086,122,733.91	951,571,461.44
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	1,160,036,889.79	1,059,470,541.24

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	718,403,294.25	854,541,202.06
110002	Үйл ажиллагааны орлого	403,212,513.54	2,908,536.19
110003	Хөрөнгийн орлого	37,727,114.00	201,887,682.99
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	693,968.00	133,120.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(73,914,155.88)	(107,899,079.80)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(73,914,155.88)	(107,899,079.80)
113	Хөрөнгийн албан татвар	14,437,612.86	20,932,641.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,885,092.86	4,391,141.00
113002	Бууны албан татвар	2,820,000.00	1,810,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	9,732,520.00	14,731,500.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	207,623,241.00	195,002,598.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	42,270,856.00	38,258,840.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	41,453,756.00	37,878,840.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	817,100.00	380,000.00
1181	Газрын төлбөр	7,099,661.00	3,428,799.00
118101	Газрын төлбөр	7,099,661.00	3,428,799.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	158,252,724.00	153,314,959.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	3,911,300.00	4,082,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	154,341,424.00	149,232,959.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	114,116,162.00	80,842,873.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	114,116,162.00	80,842,873.00
120002	Хүүгийн орлого	487,414.00	
120003	Торгуулийн орлого	10,253,068.00	13,647,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	98,331,680.00	66,699,873.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	98,331,680.00	66,699,873.00
120009	Бусад орлого	5,044,000.00	496,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,375,581,443.00	1,335,138,942.16
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	12,490,568.00	10,571,456.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,000,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,490,568.00	6,480,506.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	4,090,950.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,334,735,991.00	1,286,874,700.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	596,864,800.00	675,000,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	737,871,191.00	611,874,700.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	28,354,884.00	37,692,786.16
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	28,354,884.00	37,692,786.16
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,918,379,595.00	1,952,355,805.55
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,918,379,595.00	1,952,355,805.55
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,783,159,297.00	1,935,955,805.55
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,120,557,977.00	1,243,322,620.00
210101	Үндсэн цалин	539,491,556.00	590,036,366.00
210102	Нэмэгдэл	438,598,368.00	491,232,158.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210104	Урамшуулал	46,315,210.00	77,493,389.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	96,152,843.00	84,560,707.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	135,189,637.00	144,310,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,031,800.00	95,233,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,033,300.00	12,269,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,540,900.00	6,134,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,673,200.00	6,134,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,910,437.00	24,538,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	232,702,566.00	245,819,428.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	43,030,560.00	57,125,266.00
210302	Түлш, халаалт	188,672,006.00	182,694,162.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	6,000,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	76,000,318.00	77,688,131.00
210401	Бичиг хэрэг	4,257,950.00	2,875,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	66,044,468.00	67,589,746.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,732,000.00	6,404,585.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	765,900.00	618,000.00
2105	Нормативт зардал	700,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,025,600.00	17,929,408.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,343,400.00	863,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	15,900.00
210604	Урсгал засвар	26,539,000.00	17,050,308.00
2107	Томилолт, зочны зардал	13,575,350.00	6,802,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,575,350.00	6,802,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	39,826,400.00	84,674,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	37,433,500.00	83,200,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	610,700.00	58,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,000.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	871,000.00	1,373,200.00
210807	Газрын төлбөр	139,700.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	74,300.00	42,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	136,581,449.00	115,409,918.55
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	134,222,949.00	114,361,318.55
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,358,500.00	1,048,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	135,220,298.00	16,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	135,220,298.00	16,400,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	67,348,000.00	3,400,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	66,821,298.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,051,000.00	13,000,000.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	879,501,597.77	631,132,710.05
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	641,107,750.00	706,528,821.20
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	641,107,750.00	706,528,821.20
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	641,107,750.00	706,528,821.20
220001	Барилга байгууламж	290,500,000.00	211,375,812.50
221001	Их засвар	115,498,950.00	71,749,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	99,752,900.00	81,666,932.00
223001	Бусад хөрөнгө	125,935,900.00	323,537,076.70
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,420,000.00	18,200,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(641,107,750.00)	(706,528,821.20)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	238,393,847.77	(75,396,111.15)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	265,905,547.76	504,299,395.53
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	504,299,395.53	428,903,284.38

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	837,887,694.44	884,987,310.14	2,788,632,193.49		4,511,507,198.07
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-5,622,740.00		-5,622,740.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	837,887,694.44	884,987,310.14	2,783,009,453.49	0.00	4,505,884,458.07
C07	Тайлант үеийн үр дүн			288,478,155.78		288,478,155.78
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	837,887,694.44	884,987,310.14	3,071,487,609.27	0.00	4,794,362,613.85
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	837,887,694.44	884,987,310.14	3,071,487,609.27	0.00	4,794,362,613.85
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		-13,083,900.00	12,693,596.00	0.00	-390,304.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	837,887,694.44	871,903,410.14	3,084,181,205.27	0.00	4,793,972,309.85
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-440,436,746.72	0.00	-440,436,746.72
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	837,887,694.44	871,903,410.14	2,643,744,458.55	0.00	4,353,535,563.13

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,996,030,200.0	2,605,160,202.20	390,869,997.80	87.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,139,613,500.0	1,916,831,381.00	222,782,119.00	89.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,123,213,500.0	1,900,431,381.00	222,782,119.00	89.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,272,389,100.0	1,241,324,345.00	31,064,755.00	97.6
210101	Үндсэн цалин	593,913,400.0	590,036,366.00	3,877,034.00	99.3
210102	Нэмэгдэл	496,811,700.0	489,233,883.00	7,577,817.00	98.5
210104	Урамшуулал	81,664,000.0	77,493,389.00	4,170,611.00	94.9
210105	Гэрээт ажлын хөлс	100,000,000.0	84,560,707.00	15,439,293.00	84.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимт	148,060,200.0	144,310,100.00	3,750,100.00	97.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	98,983,200.0	95,233,100.00	3,750,100.00	96.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,269,300.0	12,269,300.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,134,600.0	6,134,600.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,134,600.0	6,134,600.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,538,500.0	24,538,500.00	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	252,035,700.0	245,819,428.00	6,216,272.00	97.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	60,988,500.0	57,125,266.00	3,863,234.00	93.7
210302	Тулш, халаалт	184,707,700.0	182,694,162.00	2,013,538.00	98.9
210303	Цэвэр, бохир ус	6,339,500.0	6,000,000.00	339,500.00	94.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	92,982,700.0	75,426,500.00	17,556,200.00	81.1
210401	Бичиг хэрэг	3,616,000.0	2,875,800.00	740,200.00	79.5
210402	Тээвэр, шатахуун	80,791,700.0	65,328,115.00	15,463,585.00	80.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,010,000.0	6,404,585.00	605,415.00	91.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал	700,000.0	200,000.00	500,000.00	28.6
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	865,000.0	618,000.00	247,000.00	71.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	52,739,700.0	33,929,408.00	18,810,292.00	64.3
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,218,400.0	863,200.00	355,200.00	70.8
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	190,000.0	15,900.00	174,100.00	8.4
210604	Урсгал засвар	51,331,300.0	33,050,308.00	18,280,992.00	64.4
2107	Томилолт, зочны зардал	11,588,100.0	6,802,100.00	4,786,000.00	58.7
210702	Дотоод албан томилолт	11,588,100.0	6,802,100.00	4,786,000.00	58.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	114,261,600.0	86,874,100.00	27,387,500.00	76.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээ	108,026,500.0	83,200,900.00	24,825,600.00	77.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	607,100.0	58,000.00	549,100.00	9.6
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,715,000.0	3,573,200.00	1,141,800.00	75.8
210807	Газрын төлбөр	128,500.0	-	128,500.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	87,300.0	42,000.00	45,300.00	48.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	178,377,900.0	65,945,400.00	112,432,500.00	37.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	176,961,000.0	64,896,800.00	112,064,200.00	36.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,416,900.0	1,048,600.00	368,300.00	74.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	16,400,000.0	16,400,000.00	-	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	16,400,000.0	16,400,000.00	-	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэвэр	3,400,000.0	3,400,000.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,000,000.0	13,000,000.00	-	100.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	856,416,700.0	688,328,821.20	168,087,878.80	80.4
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	856,416,700.0	688,328,821.20	168,087,878.80	80.4
220001	Барилга байгууламж	200,000,000.0	211,375,812.50	(11,375,812.50)	105.7
221001	Их засвар	100,000,000.0	71,749,000.00	28,251,000.00	71.7
222001	Тонг төхөөрөмж	127,907,000.0	81,666,932.00	46,240,068.00	63.8
223001	Бусад хөрөнгө	428,509,700.0	323,537,076.70	104,972,623.30	75.5
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,996,030,200.0	2,535,224,273.44	460,805,926.56	84.6
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,788,231,500.00	2,468,524,400.44	319,707,099.56	88.5
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,100,560,900.0	1,181,649,700.44	(81,088,800.44)	107.4
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	856,416,700.0	611,874,700.00	244,542,000.00	71.4
	Санхүүгийн дэмжлэг	831,253,900.0	675,000,000.00	156,253,900.00	81.2
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААН	207,798,700.0	66,699,873.00	141,098,827.00	32.1
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100,000,000.0	66,699,873.00	33,300,127.00	66.7
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	107,798,700.0		107,798,700.00	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		498,821,294.53		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		428,885,365.77		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО		2	2	
610001	Төсвийн байгууллага		2	2	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО		30	45	
620001	Удирдах ажилтан		15	14	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан		11	14	
620003	Үйлчлэх ажилтан		2	3	
620004	Гэрээт ажилтан		2	14	
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ		30	45	
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)		10	11	
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)		4	7	
650010	Гэрээт ажилтан		2	13	
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)		14	14	

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,571,456.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,571,456.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,571,456.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,998,275.00
210102	Нэмэгдэл	1,998,275.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,261,631.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,261,631.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,311,550.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,311,550.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,571,456.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,571,456.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,480,506.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,090,950.00

Аудитын илрүүлэлт

Сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчлүүд илэрсэн.

Сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар:

1.1. МУТ зардлаас биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр “Тэхээний ус” ХХК-д хужир, давс нийлүүлэхээр 10,500.0 мянга, “Улаан элсний хад” ХХК-д өвс нийлүүлэхээр 9,500.0 мянга, нийт 20,000.0 мянган төгрөг шилжүүлсэн боловч нийлүүлсэн барааг орлого авч данс бүртгэлд тусгаагүй, зарцуулалтын тайлан гаргаагүй, нотлох баримтгүй, гэрээг дүгнээгүй, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүй,

1.2. Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд “Улаан элсний хад” ХХК-д шуудуу татах, мод усжуулах ажлын хөлст 2,400.0 мянга, “Ару ана Амиго” ХХК-д шуудуу татах, нүд ухах, мод тарих ажлын хөлст 7,500.0 мянга, нийт 9,900.0 мянган төгрөг шилжүүлсэн боловч гэрээ байгуулаагүй, хийсэн ажлыг нь дүгнээгүй, комисс хүлээж аваагүй байна.

1.3. Уулын туруутан амьтдын амьдрах орчныг сайжруулах зорилгоор аргаль, янгирын гол байршилтай газарт хөв цөөрөм байгуулахаар “Силк уэй глобал” ХХК-д гэрээний дагуу 8,000.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн боловч гэрээг дүгнээгүй, ажлын тайлан байхгүй, комисс хүлээж аваагүй байна зэрэг **нийт 37.9 сая** төгрөгийн 3 заалт бүхий зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага өгөгдсөн.

2.1. Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 30.8 сая төгрөгийг янз бүрийн баярын арга хэмжээнд (шагнал, бэлэг дурсгал, спорт болон хүндэтгэлийн арга хэмжээ г.м) зарцуулсан;

2.2. Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөрийн зардлаас тамгын газрын албан хаагчдыг БНХАУ-ын Алтай мужид туршлага солилцохоор 36 албан хаагчдын гадаад томилолтод 24,5 сая төгрөг зарцуулж, төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

зөрчлийг арилгуулахаар 2 заалт бүхий зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага өгөгдсөн.

*3.Бүтэц, орон тоог шалгаж үзэхэд тус газрын ажиллагсдын төсөв, орон тоог сумын ИТХ-ын 2025 оны 15 дугаар хуралдааны тогтоолоор тодотгож 16 орон тоогоор баталсан ба багийн Засаг дарга нарын 11 орон тоо, галч нарын 3 орон тоог нэмж тооцоход нийт 30 орон тоогоор үйл ажиллагаагаа явуулах ёстой байсан боловч нийт 40 орон тоогоор ажиллаж цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардалд **91,5 сая** төгрөг зарцуулсан, өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг биелүүлээгүй зөрчилд 1 заалт бүхий албан шаардлага өгөгдсөн*

Батлагдсан төсөв, орон тоог цалингийн дэлгэрэнгүй бүртгэлээс хөөн шалгаж үзэхэд сумын ИТХ-ын 2025 оны 15-р хуралдааны тогтоолоор төсвийг тодотгож 3 орон тоогоор баталсан боловч гүйцэтгэлээр 6 орон тоогоор ажиллаж цалин, НДШ-ийн зардалд нийт 18,219.6 мянган төгрөг зарцуулж, төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан байна.

Сумын ИТХ-ын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар:

Сумын ИТХ-ын 2025 оны 15-р хуралдааны тогтоолоор төсвийг тодотгож 3 орон тоогоор баталсан боловч гүйцэтгэлээр 6 орон тоогоор ажиллаж цалин, НДШ-ийн зардалд нийт 18.2 сая төгрөг зарцуулж, төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан зөрчлийг арилгуулах 1 заалт бүхий албан шаардлага өгөгдсөн байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1. Сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн талаар:

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 1 байгууллага, 2 сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн. Сумын ИТХ, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангуудын тайланг түүвэрт хамруулсан.

Ногооннуур сумын Засаг даргын нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд сумын Ерөнхий боловсролын сургууль, Ховд, Чихтэй, Улаанчулуу багийн ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, Соёлын төв зэрэг байгууллагын орон нутгийн төсвөөс олгосон тогтмол зардлын санхүүжилтийг нэгтгэлд хамруулсан байна.

Сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 202.9 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 202.9 сая төгрөгийн албан шаардлага өгөгдсөн байна.

Сумын ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг, Соёлын төв, ЭМТ-ийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 2,896.4 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 1,804.4 сая төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 1.0 сая төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 54.7 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага, 1,036.3 сая төгрөгийн 6 зөвлөмж өгсөн байна..

Хүснэгт №11 Төсөвт байгууллагуудын алдаа зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Д/Д	Байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Ногооннуур сумын ЗДТГ	3	184.7					3	184.7		
2	Ногооннуур сумын ИТХ	1	18.2					1	18.2		
Орон нутгийн байгууллагын дүн		4	202.9					4	202.9		
1	Ногооннуур сумын ЕБС	2	97.4	1	71.3					1	26.1
2	Ногооннуур сумын Ховд багийн сургууль	2	1.8			1	0.6			1	1.2
3	Ногооннуур сумын Чихтэй багийн сургууль	2	906.4					1	10.4	1	896.0
4	Ногооннуур сумын Улаан чулуу багийн сургууль										
5	Хүүхдийн 1-р цэцэрлэг	3	1,489.9	2	1,489.5	1	0.4				
6	Хүүхдийн 2-р цэцэрлэг	3	257.0	2	243.6					1	13.4
7	Эрүүл мэндийн төв	2	141.8					1	44.3	1	97.5
8	Соёлын төв	1	2.1							1	2.1
Бусад байгууллагын дүн		15	2,896.4	5	1,804.4	2	1.0	2	54.7	6	1,036.3
Нийт дүн		19	3,099.3	5	1,804.4	2	1.0	6	257.6	6	1,036.3

Эх сурвалж: Аудитын бүртгэлийн мэдээ

Аудитын дүнгээр Сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албанд дараах зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

1. Сумын төсөвт байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчилд өгсөн 1.0 сая төгрөгийн 2 төлбөрийн актыг хугацаанд нь барагдуулах, 257.6 сая төгрөгийн 6 албан шаардлага, 1,036.3 сая төгрөгийн 6 зөвлөмжийн биелэлтэд хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнаж ажиллах;

5.2. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын дүнгийн талаар:

Аудитаар сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн тайланд алдаа¹ илрээгүй, залруулга хийгдээгүй.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмж, албан шаардлагын биелэлтийг 2026 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
Алдааны товч утга	Нийт алдаа	Мэдээллийг	Буруу тусган илэрхийлсэн	Үүнээс	Зөвлөмж

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

			тусгахгүй орхигдуулсан				Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн аудитын шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах.												
Дүн	1						1					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ	1	1				1		
5	ТЕЗ								
НИЙТ									